

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ دکترای حرفه ای رشته پزشکی

عنوان :

بررسی ارتباط بین بیماری عروق کرونری و ابتلا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری

نگارش :

محسن فرهودی

اساتید راهنما :

دکتر بیژن زمانی

دکتر فرهاد پورفرضی

مهر ماه ۱۴۰۰

شماره پایان نامه : ۰۹۰۷

تقدیم

این پایان نامه را تقدیم می‌کنم به مهربانترین
همراهان زندگیم ، خانواده عزیزم که حضورشان
همیشه گرما بخش روح من بوده است.

سپاس

از اساتید بزرگوارم جناب دکتر بیژن زمانی و جناب
دکتر فرهاد پور فرضی برای تمام حمایت‌ها و زحمات
بی دریغ‌شان سپاسگزاری می‌کنم. از جناب آقای
دکترافشین نجاتی ، دکتر مصطفی علیدوست و دکتر
هادی پیری که زحمت داوری این رساله را به عهده
داشتند
سپاس فراوان دارم.

فهرست مطالب

چکیده..... ۱

فصل اول : طرح تحقیق

۱-۱ مقدمه ۳

۱-۲ بیان مسئله ۴

۱-۳ تعریف واژه های کلیدی ۶

۱-۴ اهداف ۷

۱-۵ فرضیات و سوالات تحقیق ۸

فصل دوم : بررسی متون

۲-۱ عفونت هلیکوباکتر پیلوری..... ۱۰

۲-۱-۱ مورفولوژی ۱۱

۲-۱-۲ ژنوم هلیکوباکتر پیلوری و فاکتور های بیماری زایی باکتری..... ۱۲

۲-۱-۳ اپیدرمیولوژی در جهان و اردبیل ۱۲

۲-۱-۴ آزمایشات سرولوژیک جهت تشخیص هلیکوباکتر پیلوری..... ۱۴

۲-۱-۵ دفاع میزبان در برابر هلیکوباکتر پیلوری..... ۱۵

۲-۱-۶ آزمایش آنتی ژن مدفوعی..... ۱۸

۲-۲ بیماری های قلبی ۱۸

۲-۲-۱ بیماری های ایسکمیک قلبی..... ۱۹

۲-۲-۲ عوامل خطرزای بیماری های قلبی عروقی ۲۳

۲-۲-۳ مصرف دخانیات ۲۳

۲-۲-۴ اختلال چربی های خون ۲۴

۲-۲-۵ پرفشاری خون..... ۲۵

۲-۲-۶ دیابت ۲۶

۲-۲-۷ افزایش وزن..... ۲۷

- ۲۸-۲-۲-۸ کم تحرکی ۲۸
- ۲۸-۲-۲-۹ جنس ۲۸
- ۲۹-۲-۳ مطالعات مشابه ۲۹

فصل سوم : روش تحقیق

- ۳-۱ نوع مطالعه ۳۳
- ۳-۲ زمان انجام مطالعه ۳۳
- ۳-۳ محیط انجام مطالعه ۳۳
- ۳-۴ جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه ۳۴
- ۳-۵ روش گردآوری اطلاعات ۳۴
- ۳-۶ معیار ورود ۳۵
- ۳-۷ معیار خروج ۳۵
- ۳-۸ ملاحظات اخلاقی ۳۵
- ۳-۹ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری ۳۵
- ۳-۱۰ محدودیت مطالعه ۳۶
- ۳-۱۱ متغیر های مطالعه ۳۷

فصل چهارم : نتایج

- ۴-۱ نتایج تست هلی کوباکتر پیلوری ۳۹
- ۴-۲ سن بیماران ۴۱
- ۴-۳ ترکیب جنسیتی بیماران ۴۲
- ۴-۴ تعداد رگ های درگیر در بیماران با تنگی عروق کرونر ۴۴
- ۴-۵ سطح سرمی تری گلیسیرید در گروه شاهد و بیماران ۴۵
- ۴-۶ سطح سرمی تری گلیسیرید براساس نتایج هلیکوباکترپیلوری ۴۶

- ۴۸-۷ سطح سرمی LDL دو گروه بیماران و شاهد.....
- ۴۹-۸ سطح سرمی LDL براساس نتایج هلیکوباکترپیلوری.....
- ۵۱-۹ سطح سرمی HDL در گروه بیماران و شاهد.....
- ۵۲-۱۰ سطح سرمی HDL براساس نتایج هلیکوباکترپیلوری.....
- ۵۴-۱۱ شاخص توده بدنی و هلیکوباکترپیلوری.....
- ۵۵-۱۲ شاخص توده بدنی در گروه های بیماران و شاهد.....

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

- ۵۷-۱-۱ بحث.....
- ۵۷-۱-۲ تعیین نقش عفونت هلیکوباکتر پیلوری در بیماری تنگی عروق کرونر.....
- ۶۰-۱-۳ تعیین نقش عفونت هلیکوباکتر پیلوری در بیماری تنگی عروق کرونر با سن.....
- ۶۱-۱-۴ تعیین نقش عفونت هلیکوباکتر پیلوری در بیماری تنگی عروق کرونر با جنسیت.....
- ۶۱-۱-۵ تعیین نقش عفونت هلیکوباکتر پیلوری در دیس لیپیدمی در بیماران با تنگی عروق کرونر.....
- ۶۴-۱-۶ تعیین نقش عفونت هلیکوباکتر پیلوریا تعداد عروق کرونر درگیر.....
- ۶۵-۱-۶ ارتباط عفونت هلیکوباکترپیلوری با شاخص توده بدنی.....
- ۶۶-۲ نتیجه گیری.....
- ۶۷-۳ محدودیت ها.....
- ۶۸-۴ پیشنهادات.....
- ۷۰ منابع.....

فهرست جداول

- ۴-۱ : پراکندگی بیماران در گروه های مورد بررسی بر اساس نتایج مثبت تست هلیکوباکتر پیلوری ۳۹
- ۴-۲ مقایسه سنی بیماران در گروه های مورد بررسی ۴۰
- ۴-۳ پراکندگی بیماران در گروه های سنی ۴۲
- ۴-۴ فراوانی هلیکوباکتر پیلوری در گروه های سنی ۴۲
- ۴-۵ پراکندگی جنسیتی بیماران از نظر هلیکوباکترپیلوری ۴۳
- ۴-۶ تعداد رگ های درگیر در بیماران با تنگی عروق کرونر ۴۴
- ۴-۷ : مقایسه تری گلیسرید دو گروه بیماران و شاهد ۴۵
- ۴-۷ سطح سرمی تری گلیسرید افراد و هلیکوباکترپیلوری ۴۶
- ۴-۸ سطح سرمی تری گلیسرید بیماران و هلیکوباکترپیلوری ۴۷
- ۴-۹ سطح سرمی LDL در گروه های بیمار و شاهد ۴۸
- ۴-۱۰ مقایسه سطح سرمی LDL افراد و هلیکوباکترپیلوری ۴۹
- ۴-۱۱ مقایسه سطح سرمی LDL بیماران و هلیکوباکترپیلوری ۵۰
- ۴-۱۲ مقایسه سطح سرمی HDL افراد و هلیکوباکترپیلوری ۵۲
- ۴-۱۳ مقایسه سطح سرمی HDL بیماران و هلیکوباکترپیلوری ۵۳
- ۴-۱۴ مقایسه BMI بیماران و هلیکوباکترپیلوری ۵۴
- ۴-۱۵ مقایسه BMI در گروه های شاهد و بیماران ۵۵

علايم اختصاري

H.Pylori: Heliconbacter Pylori

CAD : Coronary arterAcute coronary syndromey disease

ACS : Acute coronary syndrome

TG : Triglyceride

چکیده

پیش زمینه: بیماری‌های قلبی - عروقی از شایع‌ترین علل مرگ و میر و ناتوانی در کشورهای صنعتی و در حال توسعه (از جمله ایران) می‌باشند. جهت بررسی ارتباط عفونت هلیکوباکتر پیلوری و تنگی عروق کرونر مطالعات مختلفی انجام شده است که به نتایج متفاوتی رسیده‌اند. با توجه به شیوع بالای عفونت هلیکوباکتر پیلوری و بیماری‌های عروق کرونری در کشورمان ایران، تحقیق حاضر جهت بررسی این رابطه صورت گرفت.

هدف: این مطالعه با هدف تعیین ارتباط بیماری عروق کرونر و عفونت هلیکوباکتر پیلوری انجام یافت.

مواد و روش‌ها: این مطالعه از نوع مطالعه مورد شاهدهی می‌باشد. تعداد ۱۵۵ از بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر که به وسیله آنژیوگرافی در سال ۱۳۹۹-۱۴۰۰ به اثبات رسیده است به عنوان گروه مورد انتخاب شده و به تعداد مساوی با تعداد گروه نمونه یعنی معادل ۱۵۵ نفر، بدون سابقه بیماری عروق کرونری یا شواهدی مبنی بر بیماری قلبی به عنوان گروه شاهد انتخاب شد و به روش stool Ag test ابتدا به عفونت هلیکوباکتر پیلوری در آن‌ها مورد آزمایش قرار گرفت. افراد کنترل از درمانگاه گوارش بیمارستان امام خمینی (ره) که وابسته به مرکز تحقیقات گوارش میباشد با همسان سازی گروه سنی و جنسی و با روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای تمام افراد مورد مطالعه پرسشنامه‌ای شامل مشخصات دموگرافیک و ریسک فاکتورهای قلبی عروقی و یافته‌های معاینات فیزیکی قلبی عروقی تکمیل شد. اطلاعات مربوط به آنژیوگرافی شامل شدت درگیری عروق کرونری (یک رگ، دو رگ یا سه رگ) برای هر بیمار اخذ شد. برای تمامی افراد شرکت‌کننده در مطالعه stool Ag test برای ارزیابی عفونت H.pylori انجام شده و نمونه خون گرفته شده و سطح تری گلیسیرید، LDL، HDL در آنها سنجش شده و نتایج بین دو گروه مقایسه گردید.

نتایج: این مطالعه روی ۳۱۰ فرد در دو گروه شامل بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر و گروه کنترل انجام شد. در گروه بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر ۸۶٪ (۵۵/۵) بیمار و در گروه کنترل ۸۲٪ (۵۲/۹) بیمار دارای نتایج مثبت تست هلیکوباکتر پیلوری بودند. نتایج تست هلیکوباکتر پیلوری در گروه بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر و کنترل اختلاف آماری معنی‌داری با هم نداشتند. با توجه به همسان سازی بین دو گروه از نظر سن و جنس، افراد در گروه‌های بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر و کنترل از نظر این دو متغیر اختلاف آماری معنی‌داری با هم نداشتند. میانگین تری گلیسیرید، LDL بیماران مبتلا به تنگی عروق کرونر با نتایج مثبت و منفی هلیکوباکتر دارای اختلاف آماری معنی‌داری با هم بودند. در ۲۷٪ (۲۷/۷) ۴۳ بیمار دارای یک رگ درگیر و ۵۶٪ (۵۶/۸) ۸۸ بیمار دارای دو رگ درگیر و ۱۵٪ (۱۵/۸) ۲۴ بیمار دارای سه رگ درگیر بودند. تعداد رگ‌های درگیر در بیماران با نتایج مثبت و منفی تست هلیکوباکتر پیلوری اختلاف معنی‌داری با هم داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج این مطالعه نشان می‌دهد که شیوع هلیکوباکتر پیلوری با بیماری عروق کرونر مرتبط نیست و لی افراد با نتایج هلیکوباکتر پیلوری مثبت تعداد عروق کرونر درگیر بیشتر و تری گلیسیرید و LDL بالاتری داشتند.

واژه‌های کلیدی: تنگی عروق کرونر، هلیکوباکتر پیلوری، دیس لیپیدمی، آترواسکلروزیس